

Gener 2025

MEMÒRIA 2024

HUACAL ong de solidaritat amb El Salvador

Barcelona - San Salvador

HUACAL, Ong de Solidaritat amb El Salvador

C/ Cuba, 2, 08030 Barcelona

Tel +34 636971660

<http://www.huacalong.cat/>

<http://huacal.blogspot.com/>

info@huacalong.cat

Imatges propietat de Huacal menys la imatge de la portada obra de Samuel Cruz Prado - Creative Commons (CC).

Volem agrair a les desenes de persones que ens donen suport i participen i impulsen el conjunt d'accions que s'han desenvolupat aquest any, i demanem disculpes d'avançat pels oblitats: Anna Serrano, Antoni Garcia, Beatriz de Paula, Candy Chévez, Carles Feixa, Carles Palet, Carlos Cañas Dinarte, Carlos Henriquez Consalvi, Carme Mir, Cati Rubio, Celia Gràcia, Cristina Estrada, Cynthia de Córtez, Eduard Balsebre, Elena Garcia, Elizabeth Fuentes, Esperanza Pérez, Eusebio Argueta, Evelyn Romero, Fina Rubio, Francisco Mena Sandoval, Gloria Guzmán, Guillermo Argueta, Irantzu Mendia, Isaac Cos, Isabel Aguilar, Ismael Moreno, Javier Clarés, Jeannette Aguilar, Jeanette Noltenius, José Ramon Juániz, Juanjo Arranz, Laura Castillón, Loli Párraga, Manel Vila, Maritza Argueta, Marta Menjivar, Mérida Avila, Miguel Gómez, Montse Mir, Natalia Hernández Somarriba, Núria Martínez-Vernis, Núria Maymó, Núria Mir, Paola Guerrero, Paula Heredia, Robert Soro, Roc Pons, Rolando González, Román Paniagua, Rosa Sánchez Girona, Sira Palma, Suchit Chávez, Susana Reyes, Susana Rodriguez, Tania Primavera, Verónica Reyna, Virginia Fusté, Yanery Avila i molts/es altres

Un any més de treball en xarxa per a l'educació i la cooperació

Aquest any 2024 ha estat el tercer de desenvolupament del nostre **Pla Estratègic 2022-2027** (que es pot consultar a la web: www.huacalong.cat) que fonamenta la nostra actuació en un enfocament de gènere i basat en drets humans (EGyBDH) com a marc conceptual orientat a la promoció i la protecció dels Drets Humans amb especial èmfasi als Drets Humans de les dones, que inclouen de manera clara i inapel·lable, els drets sexuals i reproductius i el dret a viure sense violències masclistes. Des d'aquest posicionament de partida es despleguen la missió, la visió, els valors i les línies estratègiques d'actuació de l'organització. Aquests valors també es troben presents en el nostre **Codi ètic** (www.huacalong.cat), així com en el **Protocol d'abordatge de les violències sexuals** que també es pot consultar a la nostra web.

A dia d'avui la nostra entitat està conformada tant per membres nascuts a El Salvador arribats a la nostra ciutat en els darrers anys com per membres nascuts a Catalunya amb experiència amb la solidaritat i la cooperació amb aquest país. La nostra associació està formada per una **Junta directiva** de tres membres (voluntàries), un **equip assessor** format per set persones (voluntàries, que vetllen per la qualitat i la professionalitat dels projectes a més de tenir funcions de representació a Catalunya i El Salvador), un **equip tècnic** i administratiu format aquest 2024 per tres persones (contractades) i un **equip de comunicació** (format per persones voluntàries que vetllen per les eines de difusió - revista i butlletins- i per les nostres xarxes socials). També, hem comptat aquest any amb el suport d'una **assessoria per tal de garantir la bona gestió fiscal, laboral i comptable**, així com d'**empreses auditores i avaluadores externes** en tres dels

projectes internacionals de cooperació. La nostra seu central continua al barri de Sant Andreu de Barcelona, però des de l'any 2023 comptem amb oficines a San Salvador (El Salvador) i Calafell (Tarragona) on hem iniciat aquest 2024 la nostra programació cultural que continuarà desenvolupant-se l'any 2025. Per últim, també ha nascut una nova seu de Huacal a Nijar (Andalusia) que començarà a estar operativa l'any vinent.

Comptem amb els nostres associats (59 a la darrera assemblea al desembre de 2024) i unes 35-40 persones d'altres entitats o de la comunitat salvadorenca que ens acompanyen habitualment en l'organització d'esdeveniments.

Durant l'any 2024 hem rebut subvencions i fons dels Ajuntaments de Barcelona, Terrassa i Badia del Vallès, de la Diputació de Barcelona, de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya, d'entitats participants a la Xarxa Comunitària Cultural Salvadorenca de Catalunya, de la diàspora salvadorenca i de les persones sòcies, i hem rebut el suport de més d'una vintena d'institucions i serveis de Catalunya, Espanya, El Salvador, Guatemala, Hondures i Estats Units en l'organització de les nostres activitats.

L'import total dels ingressos d'aquest any 2024 han estat de 101.475,00€. El 90% d'aquests ingressos s'ha dedicat al desenvolupament dels projectes objecte de l'associació.

Durant tot l'any 2024, 6.794 persones han participat directament dels nostres projectes, activitats, atencions o formacions tant a Catalunya i Espanya com a El Salvador, Hondures, Guatemala o Estats Units, mentre que les nostres accions han arribat d'altres maneres a 14.044 persones, de les quals un 65% han estat dones.

Col·labora amb Huacal

Ens vols ajudar? Les accions de HUACAL, ong de solidaritat amb El Salvador, es fan realitat gràcies al suport de persones, administracions i entitats, que ens donen suport. La teva contribució és molt important:
<https://www.huacalong.cat/>

31 anys de solidaritat amb El Salvador i Amèrica Central

HUACAL va néixer l'any 1993 a Barcelona per donar suport als esforços, els projectes i les il·lusions de la gent i les organitzacions de El Salvador que estaven treballant, un cop finalitzada la guerra civil, per reconstruir el seu futur en pau i amb condicions de dignitat i justícia social. Així, just un any després de que finalitzés el conflicte armat a aquest país (1980-1992) va tenir lloc la nostra primera intervenció donant suport a la **Comunidad de Santa Fe** (municipi de San Francisco Javier, departament d'Usulután), un repoblament de 44 famílies desplaçades forçosament durant el conflicte armat.

Durant més de quinze anys i en col·laboració amb les estructures organitzatives pròpies de la comunitat, es van dur a terme projectes de capacitació i formació, serveis i infraestructures comunitàries, beques escolars, formació de dones, enllumenat de la comunitat; l'accés al pou d'aigua, reforestació de les parcel·les amb arbres fruiters, Escola infantil, etc. A partir de l'any 2006, es va iniciar una relació de col·laboració amb el **Comitè Nacional de Dones Cooperativistes de CONFRAS** (Confederació de Federacions de la Reforma Agrària Salvadorenca), donant suport al seu programa d'enfortiment de capacitats organitzatives, productives i de lideratge fins a la creació de l'**Associació Agropecuària "Mujeres Produciendo la Tierra" (AMSATI)**.

Des de l'any 2009, es va prioritzar la intervenció amb joves – prioritàriament amb dones – per prevenir la seva incorporació a les "maras" o bandes delictives establint relacions de col·laboració amb contraparts locals amb una àmplia experiència en l'àmbit de la violència juvenil, com és el cas de **Tiempos Nuevos Teatro (TNT)**, amb qui en el període 2009-2010, van desenvolupar el projecte "Art per a la convivència social" i amb qui des del 2016 i fins el 2021 varem desenvolupar diverses intervencions amb dones joves privades de llibertat en el Centre per a la Inserció Social Femení que va culminar amb la **Gira de l'Ensamble LiberArte** durant l'any 2021 per Barcelona, Catalunya i la resta d'Espanya.

La transversalització i globalització de les vulneracions dels drets humans ens ha impulsat a promoure intervencions específiques a Catalunya sobre el fenomen de la violència juvenil (bandes llatines a Catalunya) en els anys 2009, 2011, 2013, 2017 i 2021. En una primera aproximació a aquest anàlisi estructural, el 2009, vam projectar al CCCB de Barcelona **"La vida loca", el documental del director Christian Poveda**, el 2011, es van dur a terme els tallers **"Maras i bandes llatines: com explicar la complexitat"**, al Col·legi de Periodistes de Catalunya, al 2013 es van realitzar les **jornades formatives "Maras vs. Bandes llatines: formació per a l'anàlisi i diferenciació dels dos fenòmens i estudi de les relacions de gènere en el seu interior"**, ea 2017 les **jornades "Maras a Amèrica Central vs. bandes llatines a Catalunya"**, i a l'any 2021, l'Escola Amparo Casamaluha de Barcelona va impulsar el **Seminari: "Maras salvadoreñas. Analizando la complejidad. Buscando otras miradas"**.

Des de l'any 2016 Huacal ha organitzat diferents accions de suport a entitats i persones que treballen per la **despenalització de l'avortament a El Salvador**. També, l'any 2017 van presentar una ponència al **II Foro sobre Violencias Urbanas "Ciudades de Paz"** de Madrid sobre cultura de pau i justícia restaurativa.

Huacal també ha participat de forma activa en xarxes de caire local o internacional, com és el cas de la **plataforma "Mirades Solidàries cap a Amèrica Central"**, on va impulsar les **Jornades "Impacte de la mineria a l'Amèrica Central i Mèxic"** o les **Fires per a la Transformació Social**, la **Xarxa Comunitària Cultural Salvadorenca de Catalunya** (antiga Xarxa de Literatura Salvadorenca a Barcelona que vam crear el 2018), la **"Taula pels drets Humans a Amèrica Central"** o la **"Mesa por la paz, los derechos humanos y la erradicación de la violencia en El Salvador"**.

Les seves accions d'educació i sensibilització es desenvolupen arreu de Catalunya o d'Espanya: Terrassa, Rubí, Badia del Vallès, Calafell, Tarragona, l'Hospitalet de Llobregat, Parets del Vallès, Igualada, València, Mataró, Castelldefels, Madrid, Bilbao, Girona o Lleida.

PROGRAMA

Inauguració institucional a càrrec d'un representant de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD) de la Generalitat de Catalunya i Francisco Mena Sandoval, President de l'Associació Internacional Pro Memòria Històrica, Reconciliació i Cultura de Pau a El Salvador - Somos Memoria.

Ponència: **"Maras, pandilles i crim organitzat. Panoràmica global de la violència a la Regió del Triangle Nord"** a càrrec de Carles Feixa, catedràtic d'Antropologia Social de la Universitat Pompeu i Fabra (UPF).

Taula rodona: **"Les violències al Triangle Nord d'Amèrica Central. Una mirada des dels drets humans i els drets de gènere"** amb la participació de Verónica Reyna, directora de Drets Humans del Servei Social Pasionista (El Salvador), Isabel Aguilar, assessora tècnica regional en construcció de pau i prevenció de violència del CDS (Guatemala) i Ismael Moreno, investigador de l'Equip de Reflexió, Recerca i Comunicació - ERIC (Hondures). Aquesta taula estarà moderada per Guillermo Argueta, investigador i docent salvadorenc.

Taula rodona: **"l'impacte de la militarització i la violència en les violacions de drets humans i la llibertat d'expressió"** amb dues ponències: "Llibertat de premsa i llibertat d'expressió al Triangle Nord: la situació de El Salvador" a càrrec de Suchit Chávez, periodista de la Revista i Factum, i "Obesporació de persones" a càrrec de Jeannette Aguilar, investigadora en violència i seguretat. Aquesta taula estarà moderada per Rosa Sánchez Corona, directora de la revista Nihuat.

Conclusions finals a càrrec de Carles Feixa i Clotilde a càrrec de Fina Rubio, membre de la Junta de Huacal, org de solidaritat amb El Salvador.

**Dijous 15 de febrer 2024
17h a 21h
Barcelona**

**Sala Berta Cáceres
de LaFede.cat**
Organitzacions per a la
Justícia Global
Carrer de les Tàpies, 1
Barcelona

Organitza:

Informació i inscripcions a: <https://huacalong.cat/projectes-2024-tenca/>

Violència, militarisme i drets humans al Triangle Nord d'Amèrica Central

Aquest projecte desenvolupat des de febrer del 2023 a febrer del 2024 ha proposat com a objectiu central aprofundir en el coneixement de la situació de violència i militarització que es viu en aquests moments a El Salvador, des d'una mirada comparativa i contextualitzada amb el conjunt dels països del Triangle Nord centreamericà (El Salvador, Hondures i Guatemala).

Ahora, el projecte ha cercat generar una consciència crítica en la ciutadania a nivell local i global, fent visible la situació de violència i els riscos de vulneració de drets existent per així generar sinergies que facilitin una pràctica solidària i transformadora.

Per assolir aquests objectius s'ha treballat en tres àmbits clau: Recerca, Sensibilització i Incidència, que ha permès diferents resultats, productes i activitats. Destacar entre ells: La construcció de l'Equip d'Investigació i el procés de treball per a l'elaboració del document d'anàlisi. **"Violència i Militarització en el Triangle Nord d'Amèrica Central. Una mirada des dels Drets Humans i els Drets de Gènere"** (<https://huacalong.cat/projectes/>), que ha estat la base del treball de sensibilització i incidència de les accions posteriors (Conversatoris; Jornades; Accions de difusió).

Als Conversatoris locals d'Intercanvi de reflexions i experiències, configurats com espais d'informació, sensibilització i reflexió sobre la situació de militarització i vulneració de drets han estat quatre: 1) **Barcelona** / co-organitzat amb l'Institut Català Internacional per la Pau (ICIP) dirigit a persones de diferents organitzacions de l'espai de cooperació i de defensa

dels drets humans i els drets de gènere i representants d'institucions públiques; 2) **Barcelona** / co-organitzat amb la Universitat Pompeu Fabra. i realitzat a la UPF-Campus Ciutadella, en el marc del Grau en Criminologia i Polítiques de Prevenció i obert a tots els estudis de la Facultat (amb la participació de més de 100 alumnes); 3) **Tarragona** / co-organitzat amb el Comitè Oscar Romero de Tarragona-Reus i amb el suport de la Coordinadora d'ONG's de Tarragona i l'Ajuntament de Tarragona; i 4) **Igualada** / co-organitzat amb l'Associació Agermanament Igualada-Nueva Esperanza, la coordinadora de ONG'S d'Igualada i l'Ajuntament d'Igualada.

Participants

El conjunt del projecte ha tingut

235 participants als seminaris

presencialment, 470 participants

on-line i 1.952 persones indirectament

Per últim, va tenir lloc la Jornada Final **"Violència i Militarització en el Triangle Nord d'Amèrica Central."**, que es va dur a terme el 15 de febrer a Barcelona, a la Sala Berta Cáceres de LaFede.Cat, que es van estructurar en dues ponències i dues taules rodones. amb la participació de Carles Feixa, Verónica Reyna, Isabel Aguilar, Ismael Moreno, Francisco Mena Sandoval, Fina Rubio, Guillermo Argueta, Jeannette Aguilar i Suchit Chávez. Com a producte final s'ha elaborat la Relatoria de les Jornades (que inclou les seves conclusions i les dels conversatoris).

El projecte, impulsat sota l'acord de col·laboració entre Huacal, ong de solidaritat amb El Salvador i l'Associació Internacional Pro Memòria Històrica, Reconciliació i Cultura de Pau a El Salvador, ha comptat amb el suport d'institucions de El Salvador, Guatemala, Hondures i Catalunya com el Equipo de Reflexión, Investigación y Comunicación (ERIC) d'Hondures; el Servicio Social Pasionista (SSPAS) i la Revista FACTUM de El Salvador; el Catholic Relief Services (CRS) Oficina Regional para América Latina y el Caribe de Guatemala; la Universitat Pompeu Fabra (UPF) o l'ICIP.

Més informació a: <https://huacalong.cat/projectes/>

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya

Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament

Construint resiliències a Morazán

El projecte iniciat a l'octubre del 2022 i finalitzat a l'agost del 2024 ha treballat per detectar i prevenir les violències masclistes al departament de Morazan mitjançant estratègies fonamentades en l'apoderament comunitari i la perspectiva feminista, posant la mirada a factors, dinàmiques i col·lectius habitualment invisibilitzats.

Així mateix, ha desenvolupat formacions i dinàmiques per enfortir la **Red Ciudadana de Mujeres de Morazán (RCMM)** i les seves organitzacions, promovent una estratègia comunicacional per a la incidència en la prevenció de la violència de gènere, generant espais de formació en prevenció de violències de les dones de diverses poblacions de Morazán promovent-les com a agents comunitàries i garantint la seguretat de les dones i les seves famílies, així com, recolzant i acompanyant les dones supervivents de les violències masclistes mitjançant la Comissió de Prevenció i Atenció a la Violència de Gènere (CPAVG).

La Red Ciudadana de Mujeres de Morazán (RCMM) es va constituir l'any 2010 per 17 organitzacions feministes i de dones situades en **11 municipis** del departament salvadorenc de **Morazán** (San Francisco Gotera, la capital del departament, Arambala, Gualococti, Joateca, Osicala, Jocoaitique, San Isidro, San Simón, Guatajiagua, San Carlos i Meanguera) amb 712 dones associades

i un àmbit d'incidència superior a les 4.000 dones tant del món urbà com del món rural.

Durant els mesos del projecte s'han desenvolupat un conjunt d'accions formatives com a) la Presentació de la **"Plataforma Estratègica per a la Igualtat de Gènere de Morazán"**, b) 10 Tallers de sensibilització comunitària sobre violències de gènere i alternatives per a la prevenció de la violència des d'un abordatge feminista i interseccionai a les comunitats de **Torola, San Isidro, San Simón, Gualococti, Meanguera, Delicias i San Carlos**, c) 15 jornades per a l'enfortiment organitzatiu amb les juntes directives de 5 grups que conformen la RCMM (participant un total de 55 dones de: **San Isidro, San Simón, Gualocoti, Torola y San Carlos** o d) el desenvolupament, mitjançant quatre tallers, del procés de sanació amb dones víctimes de violència de gènere.

També va tenir lloc durant els dos anys diverses campanyes de comunicació i sensibilització amb marxes i concentracions sobre els drets de les dones coincidint amb el 25 de novembre i el 8 de març,

Participants

En les formacions han participat

363 dones i en les accions més de **2.500** dones

Projecte impulsat per Huacal, la Red ciudadana de Mujeres de Morazán, el Grup de solidaritat Òscar Romero de la Parròquia de Sant Llorenç de Terrassa i l'Escola Amparo Casamahuapa de Barcelona per prevenir les violències masclistes a onze municipis del departament salvadorenc de Morazán.

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya

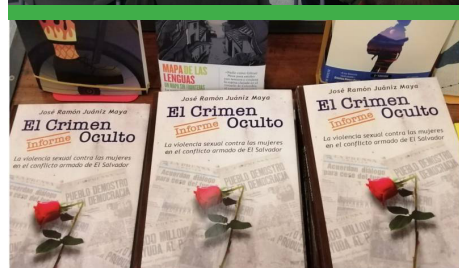

Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament

Ajuntament de Terrassa

Les veus del silenci. El dret a la reparació de les dones víctimes de violència sexual

El projecte iniciat a l'octubre del 2022 i finalitzat al juny 2024 ha proposat una aproximació a la violència sexual contra les dones exercida com a arma de guerra durant el conflicte armat que va viure El Salvador, des d'una mirada feminista que contribueixi a trencar el silenci i la impunitat imposades sobre aquestes violències. Alhora que busca reconèixer i posar en valor les resistències i resiliències construïdes per les dones, posant al centre el seu coratge per resistir els abusos i, sobretot, la seva capacitat de refer-se i refer la vida social al seu voltant després, i malgrat, de la violència.

Després de més de 30 anys de finalització del conflicte armat intern, les víctimes d'aquest conflicte no han aconseguit ser totalment reconegudes ni reparades degudament per l'Estat Salvadorenc. I aquesta situació, que afecta totes les víctimes, és especialment flagrant i dolorosa en el cas de les víctimes de violència sexual exercida en aquell període, que han estat silenciades i excloses dels discursos construïts tant de la guerra com de la pau. L'existència de lleis nacionals que eviten l'enjudiciament dels crims i els delictes de lesa humanitat comesos en el transcurs de la guerra en el marc de les polítiques de "perdó i oblit", han construït l'acceptació tàcita que la violació i altres formes de violència contra les dones són una cosa inevitable i assumible en una guerra. La

inexistència, encara avui dia, de mesures reals de reconeixement i de reparació de les víctimes suposa un fre radical per avançar en processos de veritat, justícia i reparació articulats des de models de justícia restaurativa i transicional i, en definitiva, per a la construcció de societats lliures de violències, que puguin ser realment habitables per a les dones.

Així, durant els dies 11 i 12 de juny de 2024, Huacal i Somos Memoria vam organitzar dues activitats: la presentació del llibre **"El Crimen Oculto"** de José Ramón Juárez Maya, i la **jornada de debat "Veus del silenci"** amb la participació de Irantzu Mendi Azkue, Gloria Guzman Orellana, José Ramón Juárez Maya, Mélida Ávila Guevara de la Red Ciudadana de Mujeres de Morazán (El Salvador) i Susana Rodríguez del Comité de Ex-Presos y Ex-presas Politicos de El Salvador (COPPEs). A més durant el desenvolupament del projecte s'ha donat suport a la producció del **Documental "Añil"** impulsat pel Museo de la Palabra y la Imagen (MUPI) i s'ha elaborat diversa documentació com la **Guia Metodològica** o l'**Informe** amb les ponències.

Els dies 11 i 12 de juny, Huacal i Somos Memoria vam organitzar a Barcelona les jornades "Las voces del silencio. El derecho de la reparación de las mujeres víctimas de violencia sexual durante el Conflicto Armado de El Salvador", amb la participació d'expertes i experts.

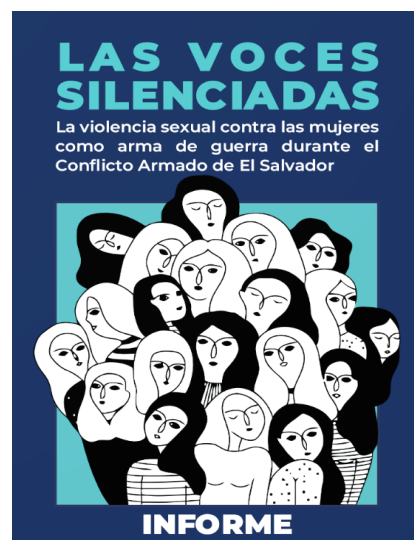
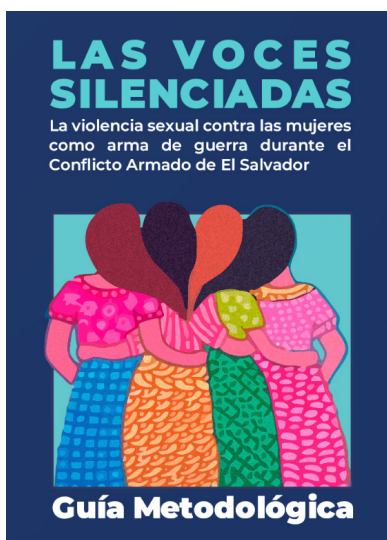
Amb el suport de

Ajuntament de
Barcelona

Participants

Han participat **457** persones i entre elles **45** dones víctimes de violència

Xarxa Comunitària Cultural Salvadorenca de Catalunya

La Xarxa Comunitària Cultural Salvadorenca de Catalunya (antiga Xarxa de Literatura Salvadorenca de Barcelona) és un conjunt de persones i entitats que treballen des de l'any 2018 en la promoció de la cultura salvadorenca com a element de cohesió social i comunitària.

Amb el suport dels ajuntaments de Calafell, Badia del Vallès, Rubí, Terrassa, Biblioteques de Barcelona i

Ajuntament de Barcelona

Diputació de Barcelona

Des de l'any 2018, HUACAL impulsa la Xarxa de Literatura Salvadorenca a Barcelona que aquest any 2024 ha estat reanomenada com a Xarxa Comunitària i Cultural Salvadorenca de Catalunya formada per 10 entitats i altres persones a títol individual que anualment realitza una programació cultural arreu de Catalunya amb aproximadament una vintena d'accions.

Entre les accions dels darrers anys destaquen la creació de la Secció de literatura salvadorenca Prudència Ayala a la Biblioteca El Carmel - Juan Marsé, l'impuls de l'Escola Amparo Casamahuapa de Barcelona, de l'Espai d'informació i acompanyament El Izote o l'organització conjuntament amb institucions de Washington, Massachusetts i San Salvador del Concurs transoceànic de poesia Homenatge a Claudia Lars, que aquest 2024 ha presentat la seva quarta edició.

La programació cultural de la Xarxa de l'any 2024 ha volgut impulsar específicament el coneixement de la cultura salvadorenca mitjançant les exposicions i les accions al seu voltant. A la ciutat de Barcelona es va poder visitar durant el mes de març i abril l'exposició "Prudencia Ayala, presidenta" a la Llibreria La Repunantinha del barri de Gràcia i durant el mes de maig l'exposició "Salarrué, el legado" al Casal de Barri de Can Portabella de Sant Andreu, mentre que a l'octubre va estar l'exposició "Bordadoras de Memorias" a la Biblioteca Vicente Aleixandre de Badia del Vallès i al novembre i desembre es va poder visitar l'exposició "Prudencia Ayala, presidenta" a Rubí. En el marc de les accions del Sant Jordi '24 van tenir lloc diversos actes amb la participació de Susana Reyes (San Salvador,

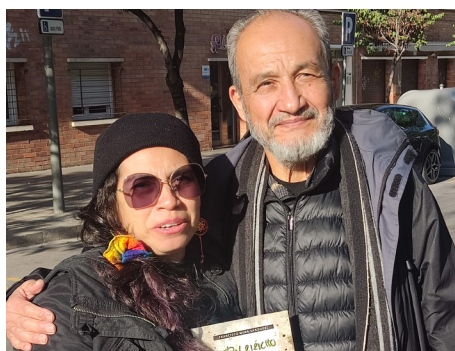
1971), poeta, editora i actriu, com la presentació del llibre "Despierta mi bien, despierta" de Claribel Alegria a la Llibreria Lata Peinada, acompanyada de Rosalia Ortíz Jiménez de la Universitat de Múrcia; la realització del Taller literari "Per què escrivim. El registre de la memòria" al Centre Cívic Sant Andreu de Barcelona; la presentació del llibre "Papallones de tinta" d'Isaac Cos; la notificació a la nicaragüenca Natalia Hernández Somarriba per la seva obra "El futuro es un asesino" com a guardonada pel premi literari de la tercera edició del "Concurs transoceànic de poesia. Homenatge a Claudia Lars", o la signatura de llibres per diversos autors com Francisco Mena Sandoval, Isaac Cos o la pròpia Susana Reyes.

Participants

El conjunt d'accions de la programació cultural de la Xarxa han arribat durant l'any 2024 a:

7.300 persones (aprox.)

Altres accions que destacar han estat: El debat-tertúlia "Papallones de tinta" amb Isaac Cos, guanyador de la tercera edició del concurs transoceànic de poesia: Homenatge a Claudia Lars i Núria Martínez-Vernís, presidenta del Jurat; la nova edició de l'Estiu Literari amb un nou número del suplement cultural Metzti Chikume dedicat a donar a conèixer alguns noms propis de la literatura salvadorenca de tots els temps; o la Primera Mostra de cinema Salvadorenca de Barcelona - Festival Internacional de Cinema i Arts de Suchitoto (FICS) amb el passí dels documentals "Alborada" i "Añil", que també va estar presentat a Calafell, Badia del Vallès i Terrassa.

1/ Marxa del 25 de novembre de 2024 des d'Osicala a Gotera (Morazán) organitzada per la RCMM, 2 / Tallers de sanació de dones víctimes de violències a Meanguera, 3/ Mostra d'Entitats Solidàries d'Igualada, 4/ Debat sobre prevenció de violències a Terrassa, 5/ Mostra de cinema salvadorenc de Barcelona, 6/ Exposició sobre Prudencia Ayala a Gràcia, 7/ Jornada sobre Militarisme i DDHH a la Universitat Pompeu Fabra (UPF), 8 / Acte sobre "Violència i militarització" a l'ICIP, 9/ Presentació del llibre "Despierta mi bien, despierta" de Claribel Alegria al Raval, i 10/ Diada de Sant Jordi '24 a Sant Andreu (Barcelona).

Escola Amparo Casamahuapa de Barcelona

El 2021, fou el seu primer any de funcionament, des de llavors l'Escola ha ofert tant de maner presencial com a virtual més de 60 seminaris, conferències, tallers, exposicions i formacions de tot tipus, així com, s'ha incorporat en altres projectes comunitaris i interculturals locals i internacionals per tal de promoure la transferència i l'aprenentatge de sabers culturals diversos i fomentar el treball en xarxa.

Aquest any 2024 s'ha produït un increment important en base a la tipologia d'activitats, no només pel fer d'haver multiplicat la diversitat i pluralitat de les seves temàtiques, com han estat la literatura salvadorenca, la memòria històrica, el feminisme i els drets de les dones, la situació política actual de El Salvador, els drets humans i la lluita contra la impunitat, el treball comunitari a zones rurals, l'organització comunitària a Amèrica Central o la justícia restaurativa, com també pel fet d'haver potenciat la presencialitat de les mateixes amb la realització de projectes com **"Violència, militarisme i drets humans al Triangle Nord d'Amèrica Central"** que va realitzar cinc seminaris a Barcelona, Tarragona i Igualada o **"Les veus del silenci. El dret a la reparació de les dones víctimes de violència sexual"** amb un seminari a Barcelona i el passi del film **"Añil"** a Terrassa, Calafell o Barcelona, que hem explicat més en detall anteriorment.

Altres accions que han tingut especialment una bona acollida, també han estat la **Mostra de cinema salvadorenc de Barcelona** amb la projecció dels documentals **"Alborada"** de Paula Heredia i **"Añil"** de Julio López Fernández, (novembre), el **Seminari de formació "Aproximació a la literatura**

salvadorenca" (març-desembre '24), el taller literari **"Por qué escribimos. El registro de la memoria"** (abril), la presentació dels llibres **"Despierta mi bien, despierta"** de Claribel Alegria (abril) o **"El crimen oculto"** de José Ramón Juaniz (juny).

De nou, les exposicions que disposem a Catalunya cedides pel Museo de la Palabra y la Imagen (MUPI) de El Salvador han visitat diferents municipis: **"Prudencia Ayala, presidenta"** va estar el març-abril a Gràcia (Barcelona) i el novembre-desembre a Rubí, **"Bordadoras de memòria"** a l'octubre-novembre a Badia del Vallès i **"Salarrué, el legado"**, a l'abril-maig a Sant Andreu (Barcelona), acompanyades de conferències, passi de vídeos o visites comentades.

El butlletí **"Somos Memoria"** impulsat per l'Escola i en col·laboració amb la Asociación Pro Memoria Histórica, Reconciliación y Cultura de Paz en El Salvador (una de les entitats integrants de la Xarxa), ha publicat quatre nous números aquest 2024, aquest darrer el número 8 dedicat al "levantamiento campesino de 1932".

Per últim destacar, les accions de formació i difusió cultural vinculades a la figura de **Claudia Lars**, com han estat, la **tertúlia sobre "Papallones de tinta"** entre el seu autor, Isaac Cos, guanyador de la segona edició en català, i la presidenta del Jurat, Núria Martínez-Vernis (setembre), la **signatura de llibres durant la Diada de Sant Jordi a Barcelona** (abril) o la **Diada de Claudia Lars** (desembre) amb la **presentació de la convocatòria de la quarta edició del "Concurs transoceànic de poesia: Homenatge a Claudia Lars"** i la lectura de poemes de **"El futuro es un asesino"**.

L'escola Amparo Casamahuapa de Barcelona va néixer el gener de l'any 2021 impulsada per vuit entitats i institucions de participació, solidaritat, educació i interculturalitat de Catalunya i de El Salvador com a un espai de formació, educació, debat i reflexió sobre la història i l'actualitat social, cultural i econòmica de El Salvador i del conjunt d'Amèrica Central, així com, per posar el seu granet de sorra a la construcció d'una societat en femení, plural, oberta, lliure i solidària.

Més informació i contacte a: <https://www.literaturasalvadorenca.cat/escola/>

Amb el suport

Ajuntament de Barcelona

Participants

A les formacions i seminaris de l'Escola han participat durant l'any 2024:

519 persones

i a les activitats sense inscripció

2.292 persones

*Huacal, dona un valor cabdal a donar a conèixer la realitat social, econòmica, política i cultural de El Salvador i, per extensió, d'Amèrica Central a Catalunya i Espanya. Per aixó, conjuntament amb la Xarxa Comunitària Cultural Salvadorenca de Catalunya impulsa aquests dos espais, la revista **Nàhuat** i el butlletí **Puesiesque...** * d'intercanvi entre continents.*

Lectors/es

El butlletí literari salvadorenc "Puesiesque..." ha estat llegit durant l'any 2024 per:

1.500 persones (aprox.)

La Revista Nàhuat ha estat llegida durant l'any 2024 per:

3.250 persones (aprox.)

* Quan els salvadorencs comencen una història acostumen a fer servir el mot "Puesiesque" (pues es que) que fou popularitzat per Salarrué en els seus "Cuentos de Cipotes".

Més informació i contacte a <https://huacalong.cat/publicacions/>

Amb el suport de

Ajuntament de
Barcelona

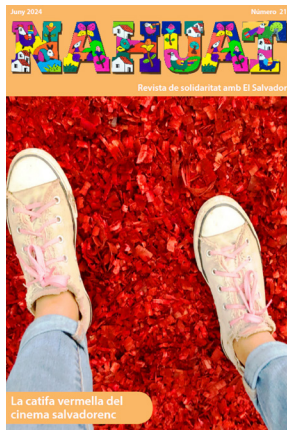

Butlletí literari "Puesiesque..."

El 23 d'abril del 2019, coincidint amb la festivitat catalana de Sant Jordi i amb el dia internacional del llibre, la Xarxa Comunitària Cultural Salvadorenca de Catalunya (antiga Xarxa de Literatura Salvadorenca a Barcelona) va publicar el primer número del butlletí "Puesiesque...", una publicació periòdica pensada per apropar el millor de la literatura salvadorenca a la població catalana i d'arreu del món

Aquests elements fan que avui en dia puguem parlar d'un producte de difusió de la literatura i la poesia salvadorenca de tots els temps plenament consolidat i present en la cultura de El Salvador i en els seus mitjans de comunicació com ha estat el cas del Diario El Salvador, "El Escarabajo. Revista Digital salvadoreña de arte y cultura", el diari Contrapunto o hagi estat distribuït aquests darrers anys als Estats Units per la Casa de la Cultura de El Salvador a Washington.

Així durant aquests anys, i amb la coordinació de l'historiador i escriptor Carlos Cañas Dinarte i del filòleg Eduard Balsebre, i amb la comunicació d'Elena Garcia i el disseny de Roc Pons, ens han acompanyat diversos representants de la cultura, l'art i la història de El Salvador com: Tania Pleitez, Claudia Lars, Susana Reyes, Juana M. Ramos, Salarrué, Vladimir Amaya, Noé Lima, Lilian Serpas, Kike Zepada, Manlio Argueta, Prudencia Ayala, Antonia Navarro Huezo, Jaime Suárez Quemain, Luis Borja, Matilde Elena López, Alfonso Morales Morales, Oswaldo Escobar Velado, Roxana Méndez, Alfonso Kijadurias, María Cristina Orantes, Miroslava Rosales, Otoniel Guevara, Roque Dalton o Jorge Galán.

La catifa vermella del cinema salvadorenc

Revista "Nàhuat"

La Revista **Nàhuat**, amb la direcció de l'activista cultural Rosa Sánchez Girona, és un espai d'informació, reflexió i opinió sobre la realitat de El Salvador, Amèrica Central en conjunt i de la diàspora salvadorenca a Catalunya.

Durant quatre anys, trimestralment, la Revista **Nàhuat** ha publicat diferents números sempre dedicats a un tema monogràfic d'actualitat tractat per articulistes tant d'El Salvador com d'altres països que han acompanyat diverses seccions de literatura, història, actualitat o cultura en general. Així, ja en el primer número tractàvem sobre la despenalització de l'avortament a El Salvador, i successivament, la revista va presentar la rica actualitat de les dones escriptores salvadorenyes, el treball de reinserció social a través de la música, la recerca de la veritat i la reparació mitjançant la justícia restaurativa, les necessitats i problemes de la diàspora salvadorenca, la vida dels adults grans a El Salvador, el present religiós del país i les noves tendències arribades dels països del nord del continent, el feminisme i el sufragisme de principis del segle XX, el lideratge de les dones de Morazán, la història del cinema salvadorenc, la militarització del triangle nord d'Amèrica Central, les violències sexuals envers les dones a la guerra civil salvadorenca, o la manca de llibertat de premsa a Amèrica Central.

El seu suplement cultural **Metzti Chikume** ens ha acostat aquesta anys a la tradició dels contes salvadorencs, la poesia salvadorenca contemporània, els fets de Villa El Rosario, les receptes culinàries, l'actualitat de destacats salvadorencs o el cinema del FICS.

"Susana Reyes
editora, actriu
profesora y
poeta"

EXPOSICIÓ

BRODADORES DE MEMÒRIES

BIBLIOTECA VICENTE ALEIXANDRE
(AV. DE LA MEDITERRÀNIA, S/N, 08214 BADIA DEL VALLÈS, BARCELONA)

DEL 8 D'OCTUBRE DE 2024
FINS AL 8 DE NOVEMBRE DE 2024
(ACTE DE PRESENTACIÓ DIMARTS 8 D'OCTUBRE A LES 18:30 HORES)

Ajuntament de Badia del Vallès
VICENTE ALEIXANDRE
Huacal
COMITÈ SOLIDARITAT Oscar Romero
Diputació de Barcelona

MOSTRA DE CINEMA SALVADORENC

als Cinemes Girona
(C/Girona 175 08037 Barcelona)

Presentació de les pel·lícules:

- Alborada, de Paula Heredia
- Añil, de Julio López Fernández

Venda anticipada d'entrades a <https://www.cinemesgirona.cat/cartelera/mostra-de-cinema-salvadorenc>

CINEMES GIRONA
MUSEO de la PALABRA y la IMAGEN
CASA CLAYBENTINA
FICS

EXPOSICIÓ

'PRUDENCIA AYALA, PRESIDENTA!'

La Repunantinha

Taragona 2024

Carrer del Torrent de l'Olba 143 local 2, Vila de Gràcia
del 21 de març al 7 d'abril del 2024
Dimecres i dimecres: 12:00 a 14:30 i 16:00 a 21:00
Dijous a dissabte: 12:00 a 21:00

Ajuntament de Barcelona
Huacal
Diputació de Barcelona

Ajuntament de Calafell

PROJECCIÓ DEL DOCUMENTAL DE L'ONG HUACAL

AÑIL

DIVENDRES 15 DE NOVEMBRE, 18.30 H
CENTRE CÍVIC CINEMA IRIS

Añil és un documental que ens porta a conèixer el món de la immigració i el treball en condicions precàries. A través de la història de Prudència Ayala, una dona salvadorenya que ha treballat a les plantacions de cafè a l'Àfrica, el documental ens fa reflexionar sobre els drets humans i la immigració.

Debat posterior amb la participació de Fina Rubio

25M
25 de novembre

900 900 120
Centros de información
Migración
Huacal
SIAD
Diputació de Barcelona

L'ESCOLA AMPARO CASAMALHUAPA DE BARCELONA ET CONVIDA A

PRIMER SEMINARI DE LITERATURA SALVADORENCA

Conèix de la mà de l'historiador i escriptor Carlos Cañas Dinarte

PRUDENCIA AYALA, SALARRUÉ i CLAUDIA LARS

https://www.youtube.com/playlist?list=PLT0e8z2DgHwEXGn_0_SJ8R5aZ5Scz50z

amb el suport
Ajuntament de Barcelona

TAULA RODONA

VIOLÈNCIA, MILITARISME I DRETS HUMANS AL TRIANGLE NORD D'AMERICA CENTRAL

Dimecres
14 de febrer a les 19h

Espai Jove Kesse
C/ Sant Antoni Maria Claret, 12-14 Tarragona

Intervindran:

- Verónica Reyna (El Salvador)
- Isabel Aguilar (Guatemala)
- Ismael Moreno (Honduras)
- Suchit Chávez (El Salvador)
- Jeannette Aguilar (El Salvador)

Presentat per: Francisco Mena Sandoval

Organitzat:

- Coordinadora d'ONG Tarragona
- Huacal

Amb el suport de:

- Generalitat de Catalunya
- Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament
- Coop
- CCD

EXPOSICIÓ

PRUDENCIA AYALA, PRESIDENTA!

DEL 25 DE NOVEMBRE AL 10 DE DESEMBRE DE 2024
A LA SEU DE VEÏNS PER RUBÍ (Av. de Barcelona, 3, 5, 1-2, 08191 Rubí)
obert de dilluns a divendres de 18h fins les 20h i els dissabtes de 10h a 13h
L'ACTE D'INAUGURACIÓ DE L'EXPOSICIÓ TINDRÀ LLOC EL 25 DE NOVEMBRE A LES 19H

veïns per RUBÍ
Huacal
MUSEO de la PALABRA y la IMAGEN
Diputació de Barcelona

VOCES

CONTRA EL SILENCIO Y LA IMPUNIDAD

Reptes i oportunitats per la pau a Amèrica Central

Dilluns 12 de febrer de 2024
De 12 a 15h
Hub Social, carrer Girona 34
Barcelona

Col·loqui en el marc del projecte Huacal Violència, militarització i drets humans al Triangle Nord.

Amb la participació de:

- Jeannette Aguilar, experta en desaparicions forçades (El Salvador)
- Isabel Aguilar, Catòlica Relief Services (Guatemala)
- Suchit Chávez, periodista (El Salvador)
- Carlos Feixa, Universitat Pompeu Fabra (Catalunya)
- Ismael Moreno 'Padre Mestiz', jesuïta (Honduras)
- Verónica Reina, Servicio Social Pastoralista (El Salvador)

Organitzat:

- ICIP

Amb el suport de:

- Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament
- Coop
- CCD
- Ajuntament de Barcelona

EDICIÓ 4a

CONCURS TRANSOCEÀNIC DE POESIA HOMENATGE A CLAUDIA LARS

PRESENTACIÓ EL 20 DE DESEMBRE DEL 2024
EMISSIÓ PER YOUTUBE @AMPAROCASAMALHUPA5520

BARCELONA 18:30H
BOSTON 12:30H

EL SALVADOR 11:30H

amb el suport
Ajuntament de Barcelona